

BELEDİYELERDE GÖREVLİ
AVUKATLARA YAPILAN
VEKALET ÜCRETİ
ÖDEMELERİNDEN VERGİ
ALINABİLİR Mİ?

Avukat Taha Erdiç BÜLBÜL*

* Birinci Hukuk Müşaviri, Encümen Üyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı.

Sayıştay 6. Daire Kararında:

“Avukatın işverene tabi ve onun emir ve talimatları dahilinde hizmet yapması ve karşılığında aylık belli bir ücret alması halinde, yapılan ödemeler ücret niteliğİ taşıyacak olup, ücret niteliğİ taşıyan söz konusu ödemeler Gelir Vergisi Kanunu’nun 61, 94, 103 ve 104’üncü maddelerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi’nden sözleşmeli olarak çalışan Avukatlara yapılan vekalet ödemelerinde gelir vergisi hesaplanırken bu ödemelerin kümülatif vergi matrahına dahil edilmemesi sonucu kamu zararına neden olduğuna karar verilmiştir.

Yargıtay, Türkiye’nin en saygın Yüksek Mahkemelerinden biridir... Mahkemelerin verdiği kararların denetimleri, Temyiz Kurulu olarak hassasiyetle yerine getirilmeye çalışılmakta, hukukun geliştirilmesine sağladıkları katkılarla, ülkemizde ve hukuk camiasında haklı ve tartışmaya yer bırakmayacak şekilde “Yüksek Mahkeme” özelliğini realite ve gönüllerde muhafaza etmektedirler.

Şöyle ki;

Yargıtay Ceza Daireleri’nin, esas mahkeme kararlarını bozma oranları:

2005 yılı : % 64

2006 yılı : % 41,8

2007 yılı : % 31,9

2008 yılı : % 58,9

(Türkiye Barolar Birliğı verileri 26 Temmuz 2011 Salı- Star Gazetesi)

Yukarıda zikredilen Sayıştay ilamının mağduru ve tarafı olarak aynı hassasiyeti de Sayıştay Temyiz Kurulumuzdan beklemek tabii hakkımızdır diye düşünmekteyim.

Zira 6. Daire tarafından verilen karar külliyen hukuka aykırıdır.

Niçin?

Çünkü;

Yukarıda özü verilen ilam dikkatlice okunduğunda ;

“Avukatın işverene tabi hizmet yapması ve karşılığında belli bir ücret alması

Durumunda yapılan ödemeler ücrettir. Bu ödemeler Gelir Vergisi Kanunu’na tabidir denilmektedir.”

Yani; ***“işveren tarafından hizmet karşılığI verilen ücret”*** esastır deniliyor.

Bu bir hükümdür. Kararda geçmektedir.

Peki, olayın ve kararın konusu olan “vekalet ücretleri” işveren Belediyeden alınan ücrettir denilebilir mi?

Bu ödemenin kaynağı kimdir?

Vekalet ücretinin tarafı asıl ödeyicisi, vereni işveren midir?

İşte burada 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. Maddesi bu sorulara açık bir şekilde cevap vermektedir.

Vekalet Ücreti 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164. Maddesi son fıkrasına göre; “dava sonunda, mahkeme kararıyla karşı tarafa yüklenecek ücrettir.”

- Vekalet ücreti, iş sahibinden alınmaz.
- Davanın karşı tarafından alınır.

Oysa Gelir Vergisi Kanununun 61. Maddesi ücreti; “işverence, iş yerine bağlı olarak çalışanlara verilen para ile menfaatleri” ifade etmektedir.

Avukatlık kanunundaki vekalet ücreti = gelir vergisindeki ücret

1) – Ödemeyi yapan taraflar tamamen ayrıdır.

2)–Mahkeme kararı olmadan vekalet ücreti olmaz.

3) – Oysa işverence hizmet karşılığı yapılan ödemede mahkeme kararına gerek yoktur.

4) – Davanın kaybedeni bu ödemeyi vekalet ücreti olarak , avukata yapar yoksa asla işveren değil.

5) – İşveren belediyenin özkaynağında aylık olarak avukata verilen maaş gibi ödemeler vekalet ücreti değildir.

Tüm bu sebeplerle ; yukarıda geçen 6. Daire kararındaki hüküm olayla asla bağdaşmamaktadır... Vekalet ücreti, tamamen ayrı bir ödemedir.

Burada esas olan, vekalet ücretinin vergi kesintisine tabi tutulup tutulmamasıdır ! ...

Vekalet ücretinden vergi alınabilir mi? Konu budur.

Vekalet ücreti Gelir Vergisi Kanunu'nda vergiyi gündeme getiren bir gelir kabul edilmiş midir?

Tüm bunlara rağmen , 6. Daire kararında, **“konu edilen busus vergi kesilip kesilmemesi değil , eksik vergi kesilmesidir.”** nasıl diyebilmektedir?

Eksik vergi kesilmesi de, vergi kesintisi değil midir?

“Eksik”, “tam” fark etmez, konu elbette VERGİ KESİNTİSİDİR.

Gelir Vergisi Kanununun 94. Maddesi “Kamu idare ve müesseseleri ***aşağıda bentlerde sayılan ödemeleri*** yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevfiyat yapmaya mecburlar.”

Gelir Vergisi Kanununun 94 . maddesinde gelir vergisine tabi olan ödemeler tek tek bentler halinde sayılmıştır. Aynı zamanda tahdit (sınırlanmış) edilmiştir. Yorum yoluyla veya herhangi bir yüksek mahkeme kararıyla kanunda zikredilen bent sayısı çoğaltılamaz, ilave yapılamaz...

Bu sebeple, ***bu bentler incelendiğinde vekalet ücretleri sayılmamıştır...*** Sadece;

“1. Bent; hizmet erbabına ödenen ücretler” düzenlenmiştir.

Ücretlerden kasıt nedir?

Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. Madde 2. Fıkrasında nelerin ücret sayılacağı belirtilmiş ancak Vekalet ücretleri yine burada da ücret olarak sayılmamıştır.

Bu bakımdan gelir vergisi hesaplanırken bu ödemelerin kümülatif vergi matrahına dahil edilmemesi hukukun ve ilgili mevzuatın en tabi gereklerindedir. Bu sebeple kamu zararından da bahsedilemez.